

Entrevista al

Dr. Miquel Vilardell Tarrés

Llicenciat en medicina i cirurgia per la Universitat de Barcelona, 1969. Doctor en Medicina per la Universitat de Barcelona, 1979. Professor de l'Escola Santiago Ramón i Cajal, 1971-1980. Càrrecs a la Universitat Autònoma de Barcelona: professor titular de medicina interna, 1985-1992; catedràtic de medicina, 1992-2016; vicedegà de la Facultat de Medicina, 1991-1997; degà, 1997-2001; vicerector, 2001-2009; professor emèrit, 2017 i director de l'Escola de Postgrau de la Fundació Doctor Robert (FDR), 2015-2018.

Especialista en medicina interna via MIR, 1970-1975. A l'Hospital Universitari Vall d'Hebron ha estat: metge adjunt en medicina interna, 1975-1984; cap de Secció en Medicina Interna, 1984-1988; cap de Servei de Medicina Interna, 1988-2016. En l'activitat professional destaca l'activa participació en la consolidació del model assistencial dels internistes, així com en l'àmbit de l'atenció sociosanitària, el model d'atenció a la gent gran (Programa Vida als Anys). Consultor sènior de l'Hospital Universitari Dexeus, 2016. Participació en diverses societats científiques i organitzacions entre altres com a president de la Societat Catalana de Medicina Interna de 1993 a 1998 i de la Societat Espanyola de Medicina Interna, 2000-2003. Vicepresident de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya el 2017, president del Col·legi de Metges de Barcelona. 2010 a 2014 i president de la Fundació Galatea del Col·legi de Metges de Barcelona.

Tenien metge de capçalera a casa seva? El recorda? Creu que el va influir per estudiar la carrera de medicina?

El meu pare Miquel Vilardell Picas era el metge de Borredà al Berguedà lloc que vivíem amb la família. L'exemple d'ell va ser el que em va influir més per estudiar medicina.

Família Vilardell Tarrés a Borredà, ca. 1956

Per què va decidir estudiar medicina?

La forma en què el meu pare exercia la seva professió gaudint de la mateixa i el respecte de les persones que l'hi donaven, va fer que jo volgués imitar-lo. Per mi va ser el mestre que em va ensenyar el camí a seguir.

Com era la Facultat de Medicina on va estudiar? I com era l'ensenyament?

Vaig estudiar a la Facultat de Medicina de Barcelona (era l'única facultat de Catalunya). El prestigi de la mateixa li venia donat pels grans mestres de la medicina que al llarg de la seva història havia tingut. Eren èpoques encara de poca evidència científica a la pràctica mèdica. L'ensenyament eren

classes magistrals i l'ensenyament pràctic un se'l buscava entre les càtedres de l'Hospital Clínic, allí era on s'aprenia la feina de metge. Jo vaig tenir la sort de tenir un mestre el professor Agustí Pedro i Pons, creador d'una escola molt important i allà vaig conèixer al Dr. Gaietà Permanyer, que em va ensenyar a explorar als primers malalts.

Passant visita amb l'equip del professor Agustí Pedro Pons a l'Hospital de la Vall d'Hebron, 1970

Com valora actualment l'ensenyament que va rebre durant la carrera?

L'ensenyament de pregrau en la meva època servia per adquirir els fonaments de la medicina i, si tenies la sort de trobar un mestre digne de ser imitat, aprenies la pràctica mèdica, i sobretot, t'acostumaves a l'autoaprenentatge i la formació contínua. Personalment, estic satisfet del meu pas per la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona i per l'Hospital Clínic.

Per què va escollir la seva especialitat?

Els meus mestres, el meu pare, el professor Agustí Pedro i Pons, el Dr. Permanyer, eren metges generals o bé internistes. La seva forma de veure al malalt integral, en tots els seus vessants: psicològics, físics, socials,

m'agradaven. A l'hora de decidir l'especialitat volia que fos una especialitat que fes una valoració integral de la persona, i és per això, que vaig pensar que l'especialitat de medicina interna complia aquest objectiu.

Miquel Vilardell, ca. 1980

Va tenir dificultats al moment de trobar feina?

No. Eren els primers anys del programa MIR i vaig entrar a la segona promoció, a l'Hospital de la Vall d'Hebron de Barcelona, on el professor Pedro i Pons era el cap del Departament de Medicina Interna. Allà vaig fer tot el programa MIR i vaig conèixer a nous mestres de la meva vida professional com l'Antoni Caralps, Albert Brulles i Joaquin Tornos.

Prefereix treballar com a metge de la sanitat pública o com a professional liberal?

Personalment, vaig decidir-me per la medicina pública en exclusivitat, eren moments en què s'estava desenvolupant el sistema hospitalari amb els tres vessants assistencials, docent i de recerca. Entenia que per aconseguir l'excel·lència en aquests camps no podia exercir la medicina en cap altre lloc. Així ha estat fins a la meva jubilació com a catedràtic i com a cap del

Servei de Medicina Interna de la Vall d'Hebron. Després d'aquest període he conegut la medicina privada liberal i m'he donat compte, que la bona medicina és igual qui gestioni el centre on es treballa, depèn fonamentalment de tu i dels recursos que destini l'organització, perquè la pràctica mèdica sigui bona.

Equip de medicina interna de l'Hospital de la Vall d'Hebron

Ha tingut oportunitat de fer recerca? De quin tipus? I docència?

Sí. En exercir en un hospital universitari i tenir responsabilitats docents i de gestió vaig crear la Unitat per l'Estudi de les Malalties Autoimmunes i també una Unitat d'Estudi de l'Envel·liment. Hem fet un tipus de recerca fonamentalment clínica, però progressivament vàrem incorporar disciplines bàsiques i, així vàrem establir una connexió entre la part bàsica i clínica que va donar bons resultats. El grup va ser competitiu en nombroses publicacions científiques i amb moltes tesis doctorals dirigides. He exercit la docència durant quaranta-dos anys, a la Universitat Autònoma de Barcelona, primer com a professor titular i després com a catedràtic, adquirint càrrecs de responsabilitat com el Deganat de Medicina i el vicerectorat.

Creu que en l'actualitat hi ha més respecte als principis ètics, comparat a quan era jove?

Jo crec que sí. Avui hi ha millor coneixement dels drets i deures per part dels ciutadans i dels professionals, així com la necessitat de transparència en la informació. També existeixen uns mitjans de comunicació molt ràpids i accessibles, els quals fan que sigui més necessari el compliment de les normes ètiques i morals. Normes que la professió s'ha posat com a objectius i com obligació en l'exercici de la pràctica mèdica. Avui en dia s'ha de respectar el codi deontològic.

Creu que l'exercici de la medicina està pitjor que quan va començar?

Personalment crec que no. Malgrat totes les dificultats, avui l'exercici de la medicina està més estructurat, més normativitzat i amb un major control de la qualitat. A més, els avenços en el coneixement científic i en les tecnologies fan que es progressi en l'evidència científica i això, augmenta la qualitat assistencial.

Quina reforma sanitària seria la més adequada per aconseguir un millor exercici de la professió mèdica?

En primer lloc, s'ha de dir, que quan es planteja una reforma sanitària, són necessaris uns recursos mínims per dur-la a terme i, actualment, els recursos són escassos i insuficients per millorar la qualitat del sistema, per tant, cal posar més mitjans en el sistema de salut. En segon lloc, clarificar i millorar la demografia dels professionals sanitaris per adequar-los als llocs de treball, és a dir, cobrir les necessitats de formació. Quan tinguem recursos i una demografia professional correcta és necessari fer una reforma estructural, sense tenir por de *desburocratitzar*, millorant la coordinació i l'accessibilitat i donant molta més autonomia de gestió en els professionals sanitaris.

Com veu el paper del metge en la societat actual? Ha perdut prestigi?

El metge o metgessa actualment continua ocupant un escaló important dins de la societat. El seu prestigi personal és important i socialment és una persona considerada. Crec que els professionals d'aquest país tenen un prestigi, que els ve definit per una formació sòlida. Probablement, tenen menys influència en l'àmbit social o polític, però crec que això és positiu, el

metge ha de fer de metge. Ha de discutir tot allò que envolta la pràctica mèdica, en un sentit crític, sense posicionar-se massa en cap partit polític, defensant la bona pràctica mèdica per sobre de tot. Així és com el prestigi es mantindrà, si es barregen conceptes polítics, cosa que passa quan un vol influir políticament, es perd el prestigi. El prestigi te'l donen les persones a tu, és molt diferent de l'ego que l'atorgues tu mateix i, evidentment no et deixarà estar bé.

Al despatx de president del Col·legi de Metges de Barcelona, 2010

Creu que els metges són un col·lectiu uniforme? O són un grup heterogeni amb interessos diferents?

Les persones humanes no són uniformes, des de la genètica que ens marca, passant per l'entorn que cada un de nosaltres ens toca viure i que dona com a resultat una forma de ser i estar de cadascun. En el món mèdic passa el mateix, formacions a vegades diferents, també diferents valors personals i pensaments ideològics, fan que cadascú de nosaltres es distingeixi en l'àmbit social. Però dit això, sí que cal intentar la uniformitat en el pensament de què és una bona pràctica mèdica. Aquí, si que hem d'intentar la unitat i arribar a un gran consens prescindint d'ideologies polítiques. Els interessos

econòmics, en algun moment, ens poden diferenciar, però això està vinculat als valors personals.

Què en pensa dels conflictes de gènere en la professió mèdica. Creu que les metgesses tenien o tenen més dificultats per estudiar i exercir la medicina?

Crec que no existeixen conflictes de gènere entre la professió mèdica. El que si hi ha és una història prèvia, on l'accés a la universitat, per part de les metgesses no era fàcil. Una vegada accedien i es titulaven, exercici tampoc era fàcil. Això ha millorat, avui la majoria d'estudiants són dones. Però en la carrera professional encara hi ha moltes diferències, perquè no s'ha aconseguit del tot la conciliació de la vida personal i laboral. A més, la carrera professional de la medicina és molt competitiva, l'accés a la recerca i la docència són moltes hores de dedicació i, quan un ha de conciliar amb la vida familiar es fa molt difícil. Per tant, és necessari treballar molt per aconseguir la igualtat entre gèneres.

Acte d'homenatge del Col·legi de Metges de Barcelona,
amb els doctors Jaume Padrós i Ramon Pujol, 16 d'octubre de 2014

Algun moment s'ha penedit de dedicar-se a la medicina?

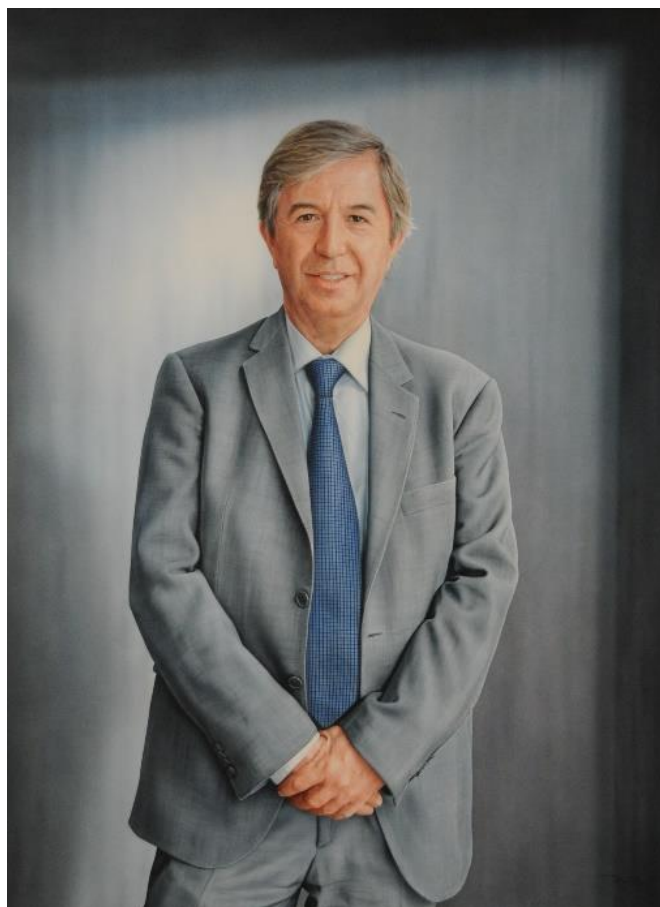
Mai. Fer de metge, per mi, ha estat un plaer i un honor, el fet d'ajudar a persones que tenen problemes et fa sentir útil. A la meua edat encara exerceixo de metge. Si, el cap el continuo tenint clar i mantinc la forma física m'agradaria que les últimes poques coses que faci en aquesta vida, siguin ajudar a una persona que pateix.

Conferència "Envellir de manera saludable" per la X Cicle de conferències de la Comissió Intercol·legial de Sèniors, 16 de gener de 2024

Té alguna recomanació o algun consell als metges i metgesses joves que llegeixin aquesta entrevista?

Que gaudeixin fent de metge o metgessa que es formen bé i que cada dia cultivin i millorin els seus valors personals.

Quadre que commemora la seva presidència al Col·legi de Metges de Barcelona de 2010 a 2014